TOIMINTAKERTOMUS 1.1. - 31.12.2023

Yleistä

ESL Shipping Oy kuuluu Aspo Oyj-konserniin ja on Aspo Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö. ESL Shipping Oy on ESL Shipping konsernin emoyhtiö. Varustamon handysize-alusten liiketoimintaa hoitaa ESL Shipping Oy ja pienempien coaster-alusten liiketoiminta hoidetaan kokonaisuudessaan varustamon ruotsalaisen tytäryhtiön AtoBatC Shipping AB:n toimesta.

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Vuosi 2023 oli yhtiön seitsemäskymmenesneljäs toimintavuosi. ESL Shippingin liiketoiminta perustuu pääosin pitkäkestoisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Tilikauden lopussa varustamon tonnisto koostui yhteensä 43 aluksesta, joiden kantavuus oli 443 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 24 on kokonaan omistettuja (77 % tonnistosta), kaksi alusta on vähemmistöomistettuja (2 %) ja loput 17 alusta (21 %) ovat aikarahdattuja.

ESL Shippingin kilpailuetu perustuu edelläkävijyyteen ja kykyyn varmistaa vastuullisesti ja energiatehokkaasti teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin olosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluina suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

Tärkeimmät tapahtumat

Vuotta 2023 leimasi haastava liiketoimintaympäristö. Useissa keskeisissä asiakassegmenteissä liiketoiminta on ollut laskussa, mikä on vetänyt alas erityisesti spot-volyymeja ja -rahteja, ja kustannusinflaatio ja korot ovat olleet korkeita. ESL Shippingin taloudellinen tulos oli silti vakaa vuonna 2023. Kumppanuuteen perustuva strategia osoitti vahvuutensa tässä epäsuotuisassa liiketoimintaympäristössä.

ESL Shippingin ruotsalaisen AtoBatC Shipping AB -tytäryhtiön uudisrakennusprojekti Chowgule & Company Private Limited -varustamolla Intiassa eteni vuoden aikana suunnitellusti. Sarjan ensimmäinen alus, Electramar, toimitettiin joulukuussa, ja se kuljettaa projektilastia Intiasta Skandinaviaan kotimatkallaan. Toinen alus, Stellamar, laskettiin vesille 1.10.2023, ja se toimitettiin huhtikuussa 2024. Joka toinen alus kahdentoista Green Coaster -sähköhybridialuksen sarjassa myydään sijoittajaryhmän perustamalle yritykselle. Stellamar on ensimmäinen eteenpäin myytävistä aluksista.

Huhtikuussa 2023 Aspo ilmoitti käynnistäneensä ohjelman, jonka tarkoituksena on nopeuttaa ESL Shippingin vihreää siirtymää arvioimalla kolmea vaihtoehtoista toimenpidettä: uuden sijoituspoolin perustamista fossiilittomille aluksille, mahdollista vähemmistöomistajan toteuttamaa ESL Shippingin pääomapohjan vahvistamista sekä varustamon kahden Supramax-aluksen myyntiä. Tämän arvioinnin ensimmäisenä tuloksena Aspo allekirjoitti marraskuussa 2023 OP Suomi Infra Ky:n kanssa sopimuksen pääomasijoituksesta ESL Shippingiin. Liiketoimi edellytti ilmoitusta kilpailuviranomaisille sekä rahoituslaitosten hyväksyntää määräysvallan muutokselle. Liiketoimi on saatettu päätökseen vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä.

Taloudellinen asema ja tulos

ESL Shipping konsernin liikevaihto laski 23,0 % vertailukaudesta ja oli 189,0 miljoonaa euroa (245,4). Vertailukelpoinen liikevoitto puolittui ja oli 17,7 miljoonaa euroa (38,2), ja vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 9,4 % (15,6%). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -0,6 miljoonaa euroa (0,8) ja koostuivat pääasiassa strategisten hankkeiden neuvontakuluista.

Tilikaudella on jaettu osinkoa tilikaudelta 2022 yhteensä 5 600 000 euroa.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4c5aa2f7-9b77-4be3-b364-e8e65f5fc02a
visma sign
www.vismasign.com

Liikevaihto ja tulos

	2023	2022	2021
Liikevaihto (1.000€)	189 029	245 416	191 444
Liikevoitto (1.000€)	17 679	38 202	26 795
Liikevoitto -%	9,4	15,6	14,0
Omavaraisuusaste-%	25,0	24,0	14,8
Oman pääoman tuotto-%	19,0	79,2	98,0

Henkilöstö

Vuosi	2023	2022	2021
Henkilöstö keskimäärin	296	298	291
Palkat ja palkkiot (1000€)	15 507	16 830	16 039

ESL Shipping konsernin palveluksessa oli tilikaudella keskimäärin 296 henkilöä, joista toimihenkilöitä oli 59. Vuonna 2023 toteutetussa sekä meri- että maahenkilökunta käsittäneessä henkilöstötyytyväisyystutkimuksessa saavutettiin erinomaiset tulokset. Myös asiakastyytyväisyystutkimuksen tulokset olivat hyvät. Molemmista tutkimuksista saatiin arvokasta palautetta toiminnan edelleen kehittämiseen.

Vastuullisuus ja turvallisuus

Varustamon toiminnalle keskeistä ovat vastuullisuuden pitkäjänteinen kehittäminen ja korkean turvallisuustason ylläpitäminen. Ympäristövastuullisuuden ja turvallisuusasioiden huomioiminen on elintärkeä osa ESL:n toimintaa. Varustamo panostaa pitkän tähtäimen kehitykseen, jossa yhdistyvät korkeatasoinen osaaminen sekä oman toiminnan ympäristövaikutusten tiedostaminen. Toiminnan tukena ovat turvallisuusjohtamisen auditoidut ISM- ja ISPS –järjestelmät sekä auditoitu ISO 14001 -ympäristöjohtamisjärjestelmä.

ESL Shippingin vastuullisuustavoitteille keskeistä on ilmaan ja mereen joutuvien päästöjen minimointi, turvallisen ja motivoivan työympäristön tarjoaminen henkilöstölle sekä jatkuvasti kehittyvä hyvä hallintotapa. Varustamon tavoitteena on puolittaa kuljetussuoritetta kohden syntyvät hiilidioksidipäästöt vuosikymmenen loppuun mennessä. Yhdessä avainasiakkaan kanssa toteutettuihin toimenpiteisiin kuului alusten nopeuden optimoiminen Virtual Arrival -menetelmällä. Menetelmän avulla päästöjä on vähennetty sitä käyttäneillä matkoilla keskimäärin 24 %. Painolastin käsittelyjärjestelmä on asennettu kaikkiin varustamon alusyksiköihin.

Aspon konserniyhtiöt noudattavat ympäristöasioiden hoidossa Aspon vastuullisuuspolitiikkaa, jonka keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Aspo Oyj on liittynyt vuonna 2018 Global Compact –aloitteeseen, jonka periaatteita noudatetaan koko Aspo-konsernissa.

ESL Shipping julkaisee oman vastuullisuusraporttinsa vuosittain. Varustamon tavoitteena on kuulua oman toimialansa vastuullisimpien yritysten joukkoon.

Vuoden 2023 lopussa ESL Shipping sitoutui Science Based Targets initiativen mukaiseen päästöjen vähentämistavoitteeseen. Tämän mukaisesti yhtiön hiilidioksipäästöjen tulee saavuttaa ns. netto nollataso vuoteen 2040 mennessä. Yhtiön aiempi tavoiteaikataulu tähän pääsemiseksi oli vuosi 2050.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4c5aa2f7-9b77-4be3-b364-e8e65f5fc02a
visma sign
www.vismasign.com

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Varustamon kehityshankkeet ovat kohdistuneet alusoperoinnin toiminnanohjausjärjestelmän jatkokehitykseen ja siitä johdettuun liiketoiminta-analytiikan raportointijärjestelmien kehitykseen, uusien ympäristötehokkaiden alustyyppien suunnitteluun, tonniston energiatehokkuuden ja työturvallisuuden jatkuvaan parantamiseen sekä muuhun ympäristön suojeluun. ESL Shipping on mukana useissa hankkeissa, jossa selvitetään ja valmistellaan uudenlaisten ympäristöystävällisten ja jopa täysin fossiilittomien polttoaineiden tuotantoa. Näistä aiheutuneet kustannukset on sisällytetty liiketoimintakuluihin tai aktivoitu taseeseen osana hyödykkeen hankintahintaa. Yhtiö aikoo tulevaisuudessakin olla edelläkävijä tarjoamalla asiakkailleen kaikkein tehokkaimpia ja ympäristöystävällisimpiä kuljetusratkaisuja.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Helmikuun 8. päivänä 2024 Aspo ilmoitti, että Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma on päättänyt 15 miljoonan euron investoinnista OP Suomi Infra Ky:n rinnalla Aspon tytäryhtiöön ESL Shippingiin. Tämän johdosta OP Suomi Infra Ky:n hallinnoima kokonaisinvestointi ESL Shippingiin nousee 45 miljoonaan euroon kaupan toteutushetkellä. OP Suomi Infran hallinnoima sijoitus, yhteismäärältään 45 miljoonan euroa, tehdään ESL Shippingin uusia osakkeita vastaan sovitulla 165 miljoonan euron osakekannan pre-money-arvostuksella, joka vastaa 21,43 prosentin omistusosuutta ESL Shippingissä.

Maaliskuun 18. päivä ESL Shipping on allekirjoittanut aiesopimuksen, jonka mukaisesti se myy kaksi Supramax-luokan alustaan turkkilaiseen varustamo- ja logistiikkakonserniin HGF Denizcilik Limited Sirketiin kuuluville yhtiöille. Alusten myynti on osa huhtikuussa 2023 ilmoitettua ohjelmaa, jolla tuetaan ja vauhditetaan ESL Shippingin vähähiilisen kasvun strategiaa.
Myyntihinta on 37,1 miljoonaa dollaria ja maksu suoritetaan kokonaan käteisvaroina. Alusten tasearvon ja myyntikulut huomioon ottaen myyntitappion arvioidaan olevan noin 7 miljoonaa euroa. Alaskirjaus on suoritettu ESL Shipping Oy:n vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Alusten luovutuksen odotetaan tapahtuvan huhti-toukokuun 2024 aikana.

Supramax-alusten myynnin jälkeen ESL Shipping keskittyy edelleen handysize- ja coaster-luokkien aluksiin ja kehittää kumppanuusstrategiaansa nykyisen ja tulevan asiakaskunnan kanssa. Vuonna 2023 Supramax-alusten liikevoitto oli 1,6 miljoonaa euroa (2022: 5,7).
Supramax-alusten miehistöt pyritään mahdollisuuksien mukaan työllistämään ESL Shippingin muille aluksille.

Tulevaisuuden näkymät ja riskit

Geopoliittiset jännitteet ja niihin liittyvät hyökkäykset Punaisenmeren kaupallista merenkulkua vastaan sekä luonnonilmiöiden aiheuttamat Panaman kanavan kapasiteetin rajoitukset häiritsevät globaaleja toimitusketjuja. Samalla tarvitaan entistä enemmän kuljetuskapasiteettia samoihin kuljetustehtäviin, koska matkat ovat pidentyneet.

Teollisen toiminnan matalasuhdanteen odotetaan jatkuvan ESL Shippingin päämarkkinoilla Pohjois-Itämerellä, Skandinaviassa ja Manner-Euroopassa. Varustamolle merkittävän terästeollisuuden kysynnän pitkäaikaisilta kumppanuustoimialoilta odotetaan kuitenkin pysyvän hyvällä volyymitasolla. Metsäteollisuus toipuu hitaasti matalasuhdanteesta, ja kokonaisvolyymien odotetaan kasvavan maltillisesti.

Koko vuoden taloudellisen suorituksen odotetaan olevan vahva, vaikka tulosta heikentävät alkuvuoden jääolosuhteet, jotka olivat ankarimmat kymmeneen vuoteen. Lisäksi Suomessa ilmoitettujen työtaistelutoimien odotetaan aiheuttavan toimitusketjun häiriöitä. Kalustoon vuoden 2024 aikana lisättävät uudet Green Coaster-alukset tukevat ESL Shippingin positiivista tuloskehitystä.

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu pitkäaikaisin sopimuksin. Energian hintojen nousun vaikutusta ESL Shippingin kustannuksiin kompensoidaan tehokkaasti pitkäaikaisten kuljetussopimusten

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4c5aa2f7-9b77-4be3-b364-e8e65f5fc02a
visma sign
www.vismasign.com

polttoaineklausuuleilla. Työ asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden, vastuullisuuden ja työturvallisuuden edelleen parantamiseksi jatkuu.

Varustamon investoinnit energiatehokkaisiin aluksiin vahvistavat sen kilpailukykyä ja markkina-asemaa tulevaisuudessa. ESL Shipping jatkaa täysin fossiilittoman, vihreän siirtymän merikuljetusekosysteemin ja tähän suunniteltavien alusten kehitystyötä yhdessä pääasiakkaidensa kanssa. Varustamo on osallisena hankkeissa, joiden tarkoituksena on tuottaa uusiutuvalla sähköllä vihreää vetyä ja siitä edelleen varustamon laivoihin soveltuvaa fossiilitonta polttoainetta.

ESL Shippingin valuutta- ja korkoriskejä suojataan tarvittaessa suojausintrumentein. Suojausinstrumentteja ei kuitenkaan ole käytetty vuonna 2023. Tarkemmin yhtiön rahoitusriskien hallinnan tavoitteita ja menettelytapoja on kuvattu ESL Shippingin konsernitilinpäätöksessä. Laivapolttoaineen hintariskeiltä suojaudutaan asiakassopimusten polttoaineklausuulien avulla.

Osakepääoma

ESL Shipping Oy:n osakepääoma oli tilikauden lopussa 1 513 691,34 euroa ja osakkeita oli 1 800 000 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakelaji ja kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja yhtiön varoihin.

Konsernisuhteet ja rakennejärjestelyt

ESL Shipping Oy:n täysin omistamat tytäryhtiöt ovat Oy Bomanship Ab, Bothnia Bulk AB ja Atobatc Shipping AB. ESL Shipping Oy ja Oy Bomanship Ab omistavat yhdessä täysin ESL Shipping Russia LLC:n, jonka toiminta on ajettu alas.

Atobatc Shipping AB omistaa täysin Norra Skeppnings Gruppen AB:n ja AtoBatC Shipping Cyprus Limitedin.

Atobatc Shipping AB omistaa myös täysin suomalaisen tytäryhtiönsä Oy AtoBatC Shipping Ab:n ja 49% vähemmistöosuuden saksalaisesta KG MS Auriga:sta sekä 49 % vähemmistöosuuden saksalaisesta KG MS Norma:sta.

Lähipiirilainat ja –vastuut

ESL Shippingin rahoituksen hankinta ja likviditeetin hallinta hoidetaan keskitetysti Aspo-konsernissa. ESL Shipping konsernin pitkäaikaiset lainat emoyhtiöltä olivat tilinpäätöshetkellä yhteensä 70,5 miljoonaa euroa.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Rolf Jansson. Hänen lisäkseen hallitukseen ovat jäseninä kuuluneet Ulla Tapaninen ja Kimmo Nordström.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Matti-Mikael Koskinen.

Tilintarkastus

Yhtiön varsinaisesta tilintarkastuksesta on tilikaudella vastannut tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy ja sen nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana KHT Aleksi Martamo.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

ESL Shipping Oy:n jakokelpoiset varat ovat 35.377.568,35 euroa, josta tilikauden voitto on 607.089,83 euroa. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Yhtiön taloudellisessa tilassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut muutoksia.

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
https://sign.visma.net/fi/document-check/4c5aa2f7-9b77-4be3-b364-e8e65f5fc02a
visma sign
www.vismasign.com